Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rundskriv - Serie R

Nummer: **RSR 03-2025**

Dato: 19.03.2025

Saksnummer: 2024/84284

Forskrift om endring i forskrift om bygging, utrustning og drift av passasjerskip i territorialfarvannet ved Svalbard

I. Generelt

1. Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt forskrift om endring i forskrift 7. juni 2019 nr. 710 om forskrift om bygging, utrustning og drift av passasjerskip i territorialfarvannet ved Svalbard.

Endringsforskriften trer i kraft 1. januar 2026.

2. Høring

Forslaget var på høring i perioden 31. oktober 2024 til 31. januar 2025. Sjøfartsdirektoratet har mottatt 9 høringssvar.

Merknadene fra høringsrunden og Sjøfartsdirektoratet sine kommentarer til disse er vedlagt i en høringsmatrise.

3. Bakgrunn

Under arbeidet med den nye Svalbardmeldingen (Meld. St. 26 (2023–2024)) som ble lagt frem 31. mai 2024, besluttet regjeringen at Sjøfartsdirektoratet skal følge opp anbefalingen fra cruiseutvalget (NOU 2022:1). Anbefalingen gjelder krav til kompetanse og kurs som bygger på polarkoden for alle dekksoffiserer på skip som opererer i territorialfarvannet på Svalbard med største lengde 24 meter eller mer med bruttotonnasje under 500 som fører 12 eller færre passasjerer.

Sjøfartsdirektoratet fikk i oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet å gjøre nødvendige forskriftsendringer slik at også dekksoffiserer på disse skipene omfattes av kravene til grunnleggende kurs som bygger på polarkoden.

II. Nærmere om forskriftsendringene

Svalbard har krevende forhold for drift av skip, og god kompetanse om polare områder er viktig for sjøsikkerheten. Dette kan både redusere sannsynligheten for hendelser og konsekvenser av disse. I territorialfarvannet ved Svalbard er det blant annet utfordringer med sjøis. Håndtering av tilleggsutfordringene ved fart i polare farvann krever at mannskapet har relevant kunnskap og erfaring.

Tittel og virkeområde i forskrift om bygging, utrustning og drift av passasjerskip i territorialfarvannet ved Svalbard er endret for at også skipene som oppdraget fra departementet gjelder skal omfattes. «Passasjerskip» er derfor erstattet med «skip» i tittelen.

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Virkeområdet i forskriften er endret slik at bestemmelsen om kvalifikasjoner for dekksoffiserer i § 4a gjelder for norske og utenlandske skip med største lengde 24 meter eller mer med bruttotonnasje under 500 som fører 12 eller færre passasjerer i fart i territorialfarvannet ved Svalbard.

For skip som omfattes av denne endringsforskriften vil polarkoden del I-A kapittel 12 og STCW-konvensjonen regel V/4, jf. STCW-koden del A-V/4 gjelde som forskrift. Polarkoden kapittel 12 krever at skipene skal være bemannet med personell som er kvalifisert. STCW-koden regulerer nærmere hva som kreves til opplæringen for sjøfolkene. Disse kravene gjelder allerede for passasjerskip i drift ved Svalbard enten som følge av SOLAS eller som følge av forskriften § 18.

For SOLAS-skip fremgår kravene til opplæring i polarkoden av forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk (kvalifikasjonsforskriften) §§ 58a og 58b. Sjøfartsdirektoratet utsteder ferdighetssertifikat polarkoden – grunnleggende og videregående til den som oppfyller kravene i §§ 58a og 58b. Spesifikasjon av minstekrav til kompetanse i grunnleggende og videregående opplæring for skip som opererer i polare farvann fremgår av vedlegg XII tabellene A-V/4-1 og AV/4-2. Minstekravene til kompetanse som fremgår av kvalifikasjonsforskriften er hentet fra STCW-koden del A-V/4. Det er de samme kravene til kompetanse som vil gjelde for dekksoffiserer på skip som omfattes av den fastsatte endringen.

Ferdighetssertifikat polarkoden – grunnleggende og videregående er internasjonale sertifikat, og Sjøfartsdirektoratet utsteder ferdighetssertifikat til både norske og utenlandske personer som har tatt utdanningen i Norge.

III. Administrative og økonomiske konsekvenser

Det antas at kravene vil gjelde et lite antall skip. Det vil innebære kostnader til opplæring for den delen av næringen som omfattes.

For myndighetene kan nye krav påvirke omfanget av tilsynsaktiviteten. Kravene kan resultere i noen flere utstedelser av ferdighetssertifikat, men omfanget antas å være lite.

Alf Tore Sørheim
konstituert sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør
regelverk og internasjonalt arbeid

Vedlegg:

1. Forskrift om endring i forskrift 7. juni 2019 nr. 710 om forskrift om bygging, utrustning og drift av passasjerskip i territorialfarvannet ved Svalbard
2. Høringsmatrise